

Sygn. akt III AUa 1158/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jarosław Błaszczak (spr.)
Sędziowie:	SSA Elżbieta Kunecka SSA Jacek Witkowski
Protokolant:	Karolina Sycz

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku M. C.

przeciwko Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny we W.

o ubezpieczenie społeczne

na skutek apelacji Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny we W.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu

z dnia 6 lipca 2012 r. sygn. akt IX U 610/12

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że odwołanie oddala.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 lipca 2012 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu IX Wydział Ubezpieczeń Społecznych zmienił decyzję Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny we W. z dnia 16 marca 2012 r. i ustalił, że ubezpieczenie społeczne: emerytalne, rentowe, wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie M. C. ustało z dniem 24 marca 2012 r.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny:

Decyzją z dnia 16 marca 2012 r. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny we W. stwierdziła ustanie ubezpieczenia społecznego rolników M. C. z dniem 15 lutego 2012 r.

Wnioskodawczyni złożyła odwołanie od powyższej decyzji, podnosząc, że jej ubezpieczenie społeczne rolników ustało z dniem 24 marca 2012 r.

M. C. w dniu 15 lutego 2012 r. aktem notarialnym wraz z mężem przekazała synowi gospodarstwo rolne. W dniu 20 lutego 2012 r. złożyła wniosek o emeryturę i KRUS decyzją z dnia 23 marca 2012 r. przyznał jej świadczenie emerytalne od dnia 15 lutego 2012 r. Decyzja ta została doręczona wnioskodawczyni w dniu 3 kwietnia 2012 r.

W dniu 4 marca 2012 r. wnioskodawczyni uległa wypadkowi przy pracy rolniczej i rolniczy organ emerytalny decyzją z dnia 27 marca 2012 r. odmówił jej prawa do jednorazowego odszkodowania, a decyzją z dnia 28 marca 2012 r. prawa do zasiłku chorobowego.

Sąd I instancji, opierając się na ustalonym w sprawie stanie faktycznym przyjął, że odwołanie wnioskodawczyni jest zasadne.

Sąd Okręgowy wskazał, że w świetle art. 3a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r., Nr 50, poz. 291), wobec wydania przez rolniczy organ emerytalny decyzji o przyznaniu wnioskodawczyni emerytury w dniu 23 marca 2012 r., jej ubezpieczenie społeczne rolników ustało z dniem 24 marca 2012 r.

W tych okolicznościach Sąd Okręgowy we Wrocławiu na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc orzekł jak w sentencji wyroku.

Powyższy wyrok w całości zaskarżyła Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny we W., zarzucając mu naruszenie art. 3a ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników przez uznanie, iż ubezpieczenie społeczne rolników wnioskodawczyni ustało z dniem 24 marca 2012 r. Zarzuciła również naruszenie art. 31 ust. 3 powyższej ustawy przez przyjęcie, że ubezpieczenie rolnicze wnioskodawczyni ustało od dnia następującego po dniu wydania decyzji o przyznaniu jej emerytury.

Wskazując na powyższe zarzuty wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny we W. jest uzasadniona.

W sprawie sporna kwestia sprowadzała się do ustalenia daty ustania rolniczego ubezpieczenia społecznego wnioskodawczyni.

Sąd Okręgowy w oparciu o art. 3a ust. 3 powyższej ustawy uznał, że ubezpieczenie społeczne rolników M. C. ustało w dniu 24 marca 2012 r., to jest następnego dnia od wydania decyzji o przyznaniu jej emerytury rolniczej.

Sąd Apelacyjny nie podzielił stanowiska Sądu I instancji.

Należy podkreślić, że zgodnie z przepisami ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników rolnicy posiadający gospodarstwo obejmujące obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny, podlegają z mocy ustawy ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu oraz ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu (art. 7 i art. 16 powyższej ustawy). Zatem posiadanie gospodarstwa rolnego stanowi tytuł do podlegania ubezpieczeniu rolniczemu.

Jak wynika z akt sprawy wnioskodawczyni wraz z mężem w dniu 15 lutego 2012 r. przekazali synowi ich gospodarstwo rolne. Skoro więc wnioskodawczyni od dnia 15 lutego 2012 r. nie posiadała już gospodarstwa rolnego, to tym samym przestała być rolnikiem i jednocześnie utraciła tytuł do podlegania ubezpieczeniom społecznym rolników. Zgodnie bowiem z generalną zasadą wyrażoną w art. 3a ust. 1 powyższej ustawy ubezpieczenie rolnicze ustaje od dnia następującego po dniu, w którym ustały okoliczności uzasadniające podleganie ubezpieczeniu, z zastrzeżeniem ust. 3. Tak więc rolniczy organ emerytalny słusznie stwierdził w zaskarżonej decyzji, że ubezpieczenie społeczne rolników wnioskodawczyni ustało z dniem 15 lutego 2012 r.

Należy również zauważyć, że Sąd Okręgowy błędnie zastosował w sprawie art. 3a ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Przepis ten bowiem dotyczy wyłącznie sytuacji, w której wraz z ustaniem okoliczności

uzasadniających podleganie ubezpieczeniu z mocy ustawy (ustanie obowiązku ubezpieczenia) następują okoliczności uzasadniające objęcie ubezpieczeniem na wniosek (ubezpieczenie dobrowolne) wówczas ubezpieczenie obowiązkowe ustaje nie z chwilą, o której mowa w art. 3a ust. 1 powyższej ustawy, ale od dnia następującego po dniu, w którym ubezpieczonemu doręczono decyzję stwierdzającą ustanie ubezpieczenia z mocy ustawy. Tak więc przepis ten odnosi się wyłącznie do ustania obowiązkowego ubezpieczenia, a nie ustania ubezpieczenia. Przykładem zastosowania tego przepisu jest sytuacja, w której ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę rolniczą i jednocześnie o objęcie go dobrowolnym ubezpieczeniem (np. wypadkowym). Wówczas obowiązkowe ubezpieczenie rolnicze ustaje nie z momentem wydania decyzji o przyznaniu emerytury, ale dopiero od dnia następnego, w którym doręczono mu tę decyzję. W świetle tego nie ma podstaw do zastosowania powyższego przepisu w sprawie, gdyż obowiązkowe ubezpieczenie rolnicze wnioskodawczyni ustało z powodu zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej i nie nastąpiły wówczas okoliczności uzasadniające objęcie jej ubezpieczeniem na wniosek. Tym bardziej, że sama wnioskodawczyni wówczas takiego wniosku nie złożyła.

W sprawie nie znajduje również zastosowanie art. 3a ust. 4 powyższej ustawy, gdyż jak wyżej wskazano wnioskodawczyni przestała podlegać obowiązkowemu ubezpieczeniu rolniczemu z powodu zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej (wyzbycia się gospodarstwa rolnego), a nie wskutek nabycia prawa do emerytury rolniczej.

Także okoliczność, iż wnioskodawczyni zapłaciła składki na ubezpieczenie społeczne rolników za pierwszy kwartał nie ma wpływu na datę ustania jej ubezpieczenia rolniczego. Zgodnie bowiem z art. 41 „b” ust. 14 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników nadpłacone składki podlegają zwrotowi z urzędu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny we Wrocławiu na podstawie art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok i oddalił odwołanie wnioskodawczyni.

R.S.